

**RAPORT PRIVIND EVALUAREA
COSTULUI NETRANSPARENȚEI
DECIZIONALE ÎN CADRUL
CONSILIULUI RAIONAL SOROCA**

2024

CUPRINS

CAPITOLUL I

Secțiunea 1 – Definierea problemei	3
Secțiunea 2 - Metodologie	4
Secțiunea 3 – Cadrul normativ aplicabil	4

CAPITOLUL II

Secțiunea 1- Considerații generale privind continuarea reabilitării drumului public Volovița – Vasilcău în cadrul proiectului “Drumuri bune și accesibile în comuna Comarna județul Iași, România și comuna Vasilcău, raionul Soroca, Republica Moldova”	5
Secțiunea 2 – Continuarea desfășurarea implementării proiectului “Drumuri bune și accesibile în comuna Comarna județul Iași, România și comuna Vasilcău, raionul Soroca, Republica Moldova” prin prisma deciziilor adoptate de Consiliul Raional Soroca pe parcursul anului 2024	4
Secțiunea 3 - Constatări.....	9

CAPITOLUL III

Secțiunea 1 – Considerații generale referitor la decizia de adoptare a Regulamentului privind constituirea și funcționarea Consiliului Raional Soroca	16
Secțiunea 2 – Constatări	17

CAPITOLUL IV

Secțiunea 1 – Concluzii	18
Secțiunea 2 – Recomandări	19
Anexa nr. 1 – Tabel	20

CAPITOLUL I

Secțiunea 1 - *Definirea problemei*

Într-o societate democratică, transparența reprezintă o caracteristică esențială a actului de guvernare. Transparența și participarea cetățenilor sunt instrumente cheie în dezvoltarea unei bune guvernări. Transparența în activitatea administrației publice centrale și locale presupune poziționarea cetățeanului în centrul preocupărilor sectorului public. Deciziile pregătite și adoptate într-o manieră transparentă și participativă se bucură de susținerea societății și au șanse sporite de a servi interesul public.

Scopul implicării publicului în procesul decizional constă în îmbunătățirea calitatea deciziilor adoptate și legitimarea socială a acestora. Antrenarea organizațiilor nonguvernamentale, a diferitor grupuri interesate din diverse sectoare în procesul de elaborare a actelor normative, contribuie la echilibrarea actelor elaborate în corespundere cu interesele comunității și a societății în ansamblu. În afară de aceasta, participarea publicului la luarea deciziilor are o importanță esențială și în ceea ce privește educația civică, responsabilizarea atât a reprezentanților administrației publice cât și a cetățenilor, prin stabilirea unui dialog proactiv eficient. Și nu în ultimul rând, transparența și participarea efectivă pot contribui la prevenirea și eliminarea corupției care reprezintă o provocare majoră la adresa democrației și statului de drept.

Corupția determină luarea unor decizii și o alocare a resurselor care nu reflectă interesele publicului și concentrează puterea în mâinile unui cerc restrâns de persoane. La rândul său, acest lucru face ca liderii politici și instituțiile să își piardă legitimitatea și încrederea populației, ceea ce le scade capacitatea de a governa. De asemenea, corupția face ca autoritățile locale și regionale să devină ineficiente și ineficace în exercitarea atribuțiilor lor. Drept urmare, deciziile sunt luate neavînd la bază interesele societății per ansamblu, ci pornind de la interesele personale ale celor care iau deciziile și ale asociațiilor acestora. Acest lucru duce la utilizarea ineficientă/greșită a banilor publici, la încheierea contractelor cu furnizori cu prestație slabă și la alocarea necorespunzătoare a bugetului.

În contextul administrației publice locale din Republica Moldova, procesul de îmbunătățire a actului de guvernare locală, prevede consultarea și implicarea directă a cetățenilor în procesul decizional.

Activiștii civici din cadrul Consiliului Raional de Participare Soroca au atestat mai multe nereguli și o respectare precară a normelor de transparență decizională la nivelul Consiliului Raional Soroca. În acest context și în vederea evaluării impactului social și financiar al nerespectării normelor de transparență decizională, este considerată oportună evaluarea deciziilor aprobate de Consiliul Raional Soroca și a fondurilor cheltuite pentru executarea deciziilor respective.

În urma consultărilor cu , Asociația Obștească Centrul de Resurse pentru Tineret și Femei DACIA și Consiliul Raional de Participare Soroca au fost alese deciziile Consiliului Raional Soroca după cum urmează: a) nr. 4/20 din 04 iulie 2024 cu privire la Raportul de expertiză tehnică și modificarea Deciziei Consiliului Raional Soroca nr. 1/24 din 15 februarie 2024 și b) nr. 2/54 din 15 mai 2024 cu privire la Regulamentul privind constituirea și funcționarea Consiliului Raional Soroca.

Secțiunea 2 - Metodologie

A fost efectuată analiza de conținut și contextuală a deciziilor selectate și a materialelor disponibile care au stat la baza adoptării acestora, în raport cu cadrul normativ în vigoare legat de transparența decizională.

Astfel, conformitatea deciziilor a fost verificată după următoarele criterii: a) prezența anunțului privind inițierea proiectului de decizie și conformitatea acestuia prevederilor legale, b) prezența anunțului privind consultarea publică a proiectului de decizie, c) respectarea termenului de 15 zile lucrătoare legat de plasarea anunțului privind consultarea publică a proiectului de decizie, d) prezența în dosarul de însoțire a notei informative, e) conformitatea notei informative condițiilor de formă și conținut prevăzute de legislație, f) conformitatea dosarului de însoțire (prezența în dosar documentelor și actelor prevăzute de legislație – ex. avizele comisiilor de specialitate, alte documente justificative), g) accesibilitatea dosarului de însoțire pe pagina web a Consiliului Raional Soroca, h) publicarea pe pagina web a sintezei recomandărilor și propunerilor parvenite din partea persoanelor interesate e) publicarea deciziei adoptate pe pagina web a Consiliului Raional Soroca

Sub aspectul costului netransparenței decizionale vor fi analizate cheltuielile suportate de Consiliul Raional Soroca în legătură cu deciziile adoptate, care dintre aceste cheltuieli au fost ineficiente sau suportate în exces față de cheltuielile estimate inițial și care au fost cauzele care au dus la ineficiența cheltuielilor suportate și/sau la excesul acestora.

Au fost supuse analizei numai documentele și înregistrările video relevante publicate pe pagina web a Registrului actelor locale – www.actelocale.gov.md, a Consiliului Raional Soroca – www.soroca.org.md și a Consiliului Raional de Participare Soroca – www.euparticip.md.

Secțiunea 3 - Cadrul normativ aplicabil

Legea nr. 436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală;

Legea nr. 239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional;

Legea nr. 133 din 17.06.2016 privind declararea averii și intereselor personale;

Legea integrității nr. 82 din 25.05.2017;

Legea nr. 158 din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public;

Legea nr. 768 din 02.02.2000 privind statutul alesului local;

Legea nr. 100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative;

Hotărârea Guvernului nr. 188 din 03.04.2012 privind paginile oficiale ale autorităților administrației publice în rețeaua internet;

Hotărârea Guvernului nr. 967 din 09.08.2016 cu privire la mecanismul de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional;

CAPITOLUL II

Secțiunea 1 – Considerații generale privind continuarea reabilitării drumului public Volovița – Vasilcău în cadrul proiectului “Drumuri bune și accesibile în comuna Comarna județul Iași, România și comuna Vasilcău, raionul Soroca, Republica Moldova”

În acest capitol vor fi examinate acțiunile de reabilitare a drumului public Volovița – Vasilcău întreprinse pe parcursul anului 2024, prin prisma transparenței în procesul de luare a deciziilor de către Consiliul Raional Soroca. În vederea asigurării unei analize comprehensive au fost supuse analizei următoarele decizii ale Consiliului Raional Soroca care au tangență cu decizia nr. 4/20 din 04 iulie 2024 cu privire la Raportul de expertiză tehnică și modificarea Deciziei Consiliului Raional Soroca nr. 1/24 din 15 februarie 2024, pentru a fi supusă analizei:

1. Decizia nr. 1/24 din 15 februarie 2024 cu privire la aprobarea programului de reparație și întreținere a drumurilor publice locale din raionul Soroca pe anul 2024;
2. Decizia nr. 2/63 din 15 mai 2024 cu privire la drumul public local L103 Volovița – Vasilcău;
3. Decizia nr. 6/12 din 05 decembrie 2024 cu privire la aprobarea planului de acțiuni al Consiliului Raional pentru anul 2025;
4. Decizia nr. 6/13 din 05 decembrie 2024 cu privire la modificarea bugetului raional pentru anul 2024

Secțiunea 2 – Continuarea desfășurarea implementării proiectului “Drumuri bune și accesibile în comuna Comarna județul Iași, România și comuna Vasilcău, raionul Soroca, Republica Moldova” prin prisma deciziilor adoptate de Consiliul Raional Soroca pe parcursul anului 2024

În cadrul acestei secțiuni vor fi descrise circumstanțele de fapt legate de implementarea proiectului “Drumuri bune și accesibile în comuna Comarna, județul Iași, România și comuna Vasilcău, raionul Soroca, Republica Moldova” pe parcursul anului 2024, care au fost constatate în baza documentelor analizate, precum și cele referitoare la adoptarea deciziilor de către Consiliul Raional Soroca în legătură cu proiectul menționat, prin prisma transparenței în procesul decizional.

1. Prin decizia Consiliului Raional Soroca nr. 1/24 din 15 februarie 2024 cu privire la aprobarea programului de reparație și întreținere a drumurilor publice locale din raionul Soroca pe anul 2024 a fost aprobat Programul de reparație și întreținere a drumurilor publice locale din raionul Soroca pe anul 2024.

Anunțul privind inițierea proiectului de decizie a fost publicat pe pagina web a Consiliului Raional Soroca la data de 23 ianuarie 2024. Deși anunțul de inițiere a proiectului de decizie a fost publicat, acesta nu întrunește în totalitate cerințele legale prevăzute de art. 9 alin. 2) din legea nr. 239 din 15.11.2008 cu privire la transparenta în procesul decizional. Astfel din anunțul de inițiere a proiectului de decizie lipsește termenul limită în care părțile interesate pot prezenta sau expedia recomandări.

Un anunț distinct privind organizarea consultărilor publice pe marginea proiectului de decizie nu se regăsește pe pagina web a Consiliului Raional Soroca. Totuși, o mențiune privind desfășurarea

consultărilor publice a proiectelor de decizie apare ca o parte componentă a anunțului privind convocarea în ședință a comisiilor de specialitate publicat în data de 5 februarie 2024. În aceste circumstanțe, chiar dacă admitem că anunțul privind consultările publice a proiectelor de decizie a fost publicat, acesta oricum a fost publicat cu încălcarea termenului de 15 zile prevăzut de legislație.

Nota informativă deși este prezentă în dosarul de însoțire este doar parțial conformă cerințelor de conținut prevăzute de legislație. De asemenea dosarul de însoțire nu conține avizele comisiilor de specialitate, totodată din acesta lipsesc documentele care justifică cuantumul sumelor alocate (contracte, devize de cheltuieli, etc).

Este de menționat că prin decizia respectivă, în Programul de reparație și întreținere a drumurilor publice locale pentru anul 2024 nu a fost inclus drumul L103 Volovița – Vasilcău, deși sinteza propunerilor din dosarul de însoțire prevede alocarea sumei de 216638 lei pentru efectuarea expertizei tehnice a lucrărilor executate la drumul L103 Volovița – Vasilcău. Și iarăși constatăm lipsa vreunui document care să justifice cuantumul sumei alocate pentru efectuarea expertizei.

2. Prin decizia Consiliului Raional Soroca nr. 2/63 din 15 mai 2024 cu privire la drumul public local L103 Volovița - Vasilcău a fost acceptată realizarea lucrărilor de reparație a drumului L013 Volovița – Vasilăcu în urma expertizei tehnice și a documentației perfectate.

Anunțul privind inițierea proiectului de decizie a fost publicat pe pagina web a Consiliului Raional Soroca la data de 01 aprilie 2024. Deși anunțul de inițiere a proiectului de decizie a fost publicat, acesta nu întrunește în totalitate cerințele legale prevăzute de art. 9 alin. 2) din legea nr. 239 din 15.11.2008 cu privire la transparența în procesul decizional. Astfel din anunțul de inițiere a proiectului de decizie lipsește termenul limită în care părțile interesate pot prezenta sau expedia recomandări.

Un anunț distinct privind organizarea consultărilor publice pe marginea proiectului de decizie nu se regăsește pe pagina web a Consiliului Raional Soroca. Totuși, o mențiune privind desfășurarea consultărilor publice a proiectelor de decizie apare ca o parte componentă a anunțului privind convocarea în ședință a Consiliului raional publicat în data de 24 aprilie 2024. În aceste circumstanțe, chiar dacă admitem că anunțul privind consultările publice a proiectelor de decizie a fost publicat în termen, modalitatea în care acesta a fost publicat poate îngreuna percepția acestuia de către cetățean, și diminuează din transparența procesului decizional.

Nota informativă deși este prezentă în dosarul de însoțire este doar parțial conformă cerințelor de conținut prevăzute de legislație. De asemenea dosarul de însoțire nu conține avizele comisiilor de specialitate, totodată din acesta lipsesc unele documente justificative.

*Conform p. 2 din Decizie și materialelor din dosarul de însoțire, în baza Raportului privind execuția lucrărilor de reparație a drumului public local L103 Volovița – Vasilcău prezentat de supraveghetorul tehnic, Informației prezentate de Serviciul financiar al Aparatului Președintelui Raionului Soroca privind sumele achitate antreprenorului SRL Agent Construct pentru executarea lucrărilor de reparație a drumului public local L103 Volovița – Vasilcău, Informației prezentate de Direcția Finanțe a Consiliului Raional Soroca și a Raportului Financiar pentru anul 2023 prezentat de managerul financiar al proiectului “Drumuri bune și accesibile în comuna Comarna, județul Iași, România și comuna Vasilcău, raionul Soroca, Republica Moldova” **a fost acceptată realizarea lucrărilor de reparație capitală a drumului L103 Volovița – Vasilcău în urma expertizei tehnice și a documentației perfectate***

Punctul 2 din Decizie este formulat astfel încât nu este clar dacă decizia privind acceptarea realizării lucrărilor de reparație a drumului a fost luată în baza expertizei tehnice deja efectuate și a documentației perfectate sau expertiza tehnică abia urmează a fi efectuată. În acest context se constată o formulare ambiguă a punctului respectiv din decizie.

Conform informației prezentate de Serviciul financiar al Aparatului Președintelui Raionului Soroca în anul 2023 antreprenorului SRL Agent Construct a fost transferată suma de 16376931.10 Lei, dintre care 6459790.29 cu titlu de pre-finanțare. Astfel, din informația respectivă rezultă ca antreprenorul a executat lucrări de reparație în sumă de doar 12640228.47 lei, pe contul acestuia rămânând suma de 3736702.63 lei din pre-finanțare, mijloace care încă nu au fost folosite pentru executarea lucrărilor de reparație a drumului.

Pe de altă parte, din Raportul Financiar pentru anul 2023 prezentat de managerul financiar al proiectului “Drumuri bune și accesibile în comuna Comarna, județul Iași, România și comuna Vasilcău, raionul Soroca, Republica Moldova” rezultă că pentru lucrări de infrastructură a fost cheltuită suma de 16496931.1 lei, ceea ce e cu 120000 lei mai mult decât suma indicată în informația prezentată de Serviciul financiar al Aparatului Președintelui Raionului Soroca.

În materialele dosarului de însoțire a proiectului de decizie nu regăsim vreun document sau vreo mențiune care ar justifica diferența identificată..

3. Prin Decizia Consiliului Raional Soroca 4/20 din 04 iulie 2021 cu privire la Raportul de expertiză tehnică și modificarea Deciziei Consiliului Raional Soroca 1/24 din 15 februarie 2024 a fost luat act de Raportul de expertiză tehnică pentru “Evaluarea stării tehnice a suprafețelor carosabile de pe drumul L103 Volovița - Vasilcău”, fiind acceptată continuarea executării lucrărilor de reparația a drumului L103 Volovița – Vasilcău cu alocarea în acest sens a sumei de 3136,14 mii lei pentru un kilometru de drum.

Anunțul privind inițierea proiectului de decizie a fost publicat pe pagina web a Consiliului Raional Soroca la data de 07 iunie 2024. Deși anunțul de inițiere a proiectului de decizie a fost publicat, acesta nu întrunește în totalitate cerințele legale prevăzute de art. 9 alin. 2) din legea nr. 239 din 15.11.2008 cu privire la transparenta în procesul decizional. Astfel din anunțul de inițiere a proiectului de decizie lipsește termenul limită în care părțile interesate pot prezenta sau expedia recomandări.

Anunțul privind organizarea consultărilor publice pe marginea proiectului de decizie nu se regăsește pe pagina web a Consiliului Raional Soroca.

Nota informativă lipsește din dosarul de însoțire a proiectului de decizie. De asemenea dosarul de însoțire nu conține avizele comisiilor de specialitate și nici vreun document (ex. deviz de cheltuieli) care să justifice alocarea anume a sumei de 3136,14 mii lei pentru reparația a un kilometru de drum. De fapt în afară de expertiza tehnică și proiectul de decizie dosarul de însoțire nu conține alte documente relevante adoptării deciziei.

Prin decizia 4/20 din 04 iulie 2024 în Programul de reparație și întreținere a drumurilor publice locale din raionul Soroca pe anul 2024 a fost introdus drumul L103 Volovița – Vasilcău. Astfel, anexa la Decizia 1/24 din 15 februarie 2024 a fost completată cu p. 5, fiind menționat la rubrica “Denumirea lucrărilor propuse” că vor fi efectuate lucrări de reparație conform proiectului actualizat, care de asemenea lipsește din dosarul de însoțire a proiectului de decizie.

4. Prin Decizia Consiliului Raional Soroca nr. 6/12 din 05 decembrie 2024 cu privire la aprobarea planului de acțiuni al Consiliului Raional pentru anul 2025, în care a fost inclusă

reparația capitală a unor porțiuni de drum public local L103 Volovița - Vasilcău și pentru care a fost prevăzută suma de 29382.04 mii lei.

Anunțul privind inițierea proiectului de decizie a fost publicat pe pagina web a Consiliului Raional Soroca la data de 25 octombrie 2024. Deși anunțul de inițiere a proiectului de decizie a fost publicat, acesta nu întrunește în totalitate cerințele legale prevăzute de art. 9 alin. 2) din legea nr. 239 din 15.11.2008 cu privire la transparența în procesul decizional. Astfel din anunțul de inițiere a proiectului de decizie lipsește termenul limită în care părțile interesate pot prezenta sau expedia recomandări. Este de remarcat faptul că anunțul respectiv are un caracter mult prea general făcând referire la inițierea tuturor proiectelor de decizii care ar putea fi inițiate în trimestrul IV al anului fără cel puțin a menționa la care ședință acestea vor fi examinate. În aceste circumstanțe, modalitatea în care acesta a fost publicat anunțul respectiv, poate îngreuna percepția acestuia de către cetățean, și diminuează din transparența procesului decizional.

Anunțul privind organizarea consultărilor publice pe marginea proiectului de decizie a fost publicat pe pagina web a Consiliului Raional Soroca la data de 22 noiembrie 2024 însă cu încălcarea termenului de 15 zile prevăzut de legislație.

Deși nota informativă este prezentă în dosarul de însoțire a proiectului de decizie, alte documente justificative care au dus la adoptarea Planului de acțiuni pe anul 2025 lipsesc cu desăvârșire. De asemenea lipsesc și avizele comisiilor consultative de specialitate.

Conform planului de acțiuni adoptat pentru anul 2025 pentru reparația capitală a unor porțiuni de drum public local L103 Volovița – Vasilcău a fost prevăzută suma de 29382.04 mii lei.

Totodată este de menționat că suma pentru care a fost contractată repararea capitală a drumului public local L103 Volovița – Vasilcău este în cuantum de 32.298.951,46 lei din care deja au fost achitată antreprenorului suma de 16376931.10 Lei rămânând a mai fi achitata suma de 15922020.36 lei.

Astfel, suma preconizată pentru anul 2025 în vederea reparației capitale a unor porțiuni de drum public local L103 Volovița – Vasilcău, depășește cu 13460020 lei costul contractat al reparației drumului.

5. Prin Decizia Consiliului Raional Soroca nr. 6/13 din 05 decembrie 2024 cu privire la modificarea bugetului raional pentru anul 2024, printre altele a fost dispusă rambursarea sumei de 761834,68 Euro, în vederea restituirii acesteia Autorității de Management pentru Programul Operațional Comun România – Republica Moldova în persoana Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației.

Anunțul privind inițierea proiectului de decizie a fost publicat pe pagina web a Consiliului Raional Soroca la data de 25 octombrie 2024. Deși anunțul de inițiere a proiectului de decizie a fost publicat, acesta nu întrunește în totalitate cerințele legale prevăzute de art. 9 alin. 2) din legea nr. 239 din 15.11.2008 cu privire la transparența în procesul decizional. Astfel din anunțul de inițiere a proiectului de decizie lipsește termenul limită în care părțile interesate pot prezenta sau expedia recomandări. Este de remarcat faptul că anunțul respectiv are un caracter mult prea general făcând referire la inițierea tuturor proiectelor de decizii care ar putea fi inițiate în trimestrul IV al anului fără cel puțin a menționa la care ședință acestea vor fi examinate. În aceste circumstanțe, modalitatea în care acesta a fost publicat anunțul respectiv, poate îngreuna percepția acestuia de către cetățean, și diminuează din transparența procesului decizional.

Anunțul privind organizarea consultărilor publice pe marginea proiectului de decizie a fost publicat pe pagina web a Consiliului Raional Soroca la data de 22 noiembrie 2024, însă cu încălcarea termenului de 15 zile prevăzut de legislație.

Deși nota informativă este prezentă în dosarul de însoțire a proiectului de decizie aceasta întrunește doar parțial condițiile de formă și conținut prevăzute de legislație. De asemenea lipsesc și avizele comisiilor consultative de specialitate.

Reieșind din materialele din dosarul de însoțire a proiectului de decizie restituirea sumei de 761834,68 Euro către Autoritatea de Management a fost determinată de nevalorificarea acestor mijloace financiare de către Consiliul Raional Soroca ca urmare a neîndeplinirii activităților propuse legate de reparația capitală a drumului public I03 Volovița – Vasilcău.

Prin urmare, pentru a asigura continuarea lucrărilor de reparația a drumului Consiliul Raional Soroca va fi nevoit să identifice și să aloce resurse financiare din propriul buget.

O posibilă cauza care a dus la neîndeplinirea activităților propuse legate de reparația capitală a drumului public I03 Volovița – Vasilcău, reprezintă carențele admise în procesul de organizare a licitațiilor și selectare a antreprenorului care urma să execute lucrările de reparația a drumului.

Secțiunea 3 - Constatări

În urma analizei deciziilor menționate anterior ale Consiliul Raional Soroca adoptate în legătură cu implementarea proiectului “Drumuri bune și accesibile în comuna Comarna județul Iași, România și comuna Vasilcău, raionul Soroca, Republica Moldova” pe parcursul anului 2024 și a altor documente relevante legate de aceste decizii au fost constatate următoarele:

În legătură cu transparența decizională

- a) Nerespectarea prevederilor privind inițierea elaborării deciziilor (art.9 din Legea nr. 239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional).

Astfel, deși la toate deciziile analizate anunțul privind inițierea elaborării deciziei a fost publicat pe pagina web a Consiliului Raional Soroca, nici unul dintre aceste anunțuri nu întrunește în totalitate cerințele legale prevăzute de art. 9 alin. 2) din legea nr. 239 din 15.11.2008 cu privire la transparența în procesul decizional. Astfel din anunțul de inițiere a proiectului de decizie lipsește termenul limită în care părțile interesate pot prezenta sau expedia recomandări.

- b) Nerespectarea prevederilor privind accesul la proiectele de decizii și la materialele aferente acestora (art.10 din Legea nr. 239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional).

Astfel, la 1 din cele 6 decizii nu poate fi accesat pe pagina web a Consiliului Raional Soroca proiectul de decizie și materialele aferente acestuia.

- c) Nerespectarea prevederilor privind consultarea publică a proiectelor de decizii (art.10 din Legea nr. 239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional).

Astfel, pentru 1 din cele 6 decizii analizate nu a fost publicat pe pagina web a Consiliului Raional Soroca anunțul privind consultarea publică a proiectului de decizie.

- d) Nerespectarea prevederilor privind termenul de publicare a anunțului de organizare a consultărilor publice (art.10 alin. 2² din Legea nr. 239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional).

Astfel, în cazul a 4 din cele 6 decizii analizate, anunțul privind organizarea consultărilor publice a fost plasat pe pagina web a Consiliului Raional Soroca cu încălcarea termenului de 15 zile.

- e) Nerespectarea prevederilor privind conformitatea notei informative. (art. 30 din Legea nr. 100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative)

Nota informativă lipsește în unul din cele 6 dosare de însoțire a deciziilor, iar acolo unde este prezentă aceasta nu este conformă ca și conținut dacă nu total cel puțin parțial. Această neconformitate se exprimă prin faptul că nota informativă nu conține justificările de rigoare care determină adoptarea deciziei, fie nu conține vreun compartiment prevăzut în acest sens de lege.

- f) Nerespectarea prevederilor privind conținutul dosarului de însoțire a proiectului de decizie (art. 40 din Legea nr. 100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative și art. 12 alin. 4 din legea nr. 239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional).

Astfel, în cazul a 5 decizii din 6, dosarul de însoțire (dosarul privind elaborarea proiectului de decizie) este incomplet, iar în cazul deciziei 4/20 din 15.05.2024 documentele justificative lipsesc cu desăvârșire din dosarul de însoțire. În cele mai multe cazuri lipsesc procesele verbale de consultare publică a cetățenilor, avizele comisiilor consultative de specialitate precum și alte materiale care justifică adoptarea deciziei respective.

- g) Nerespectarea prevederilor privind plasarea pe pagina web a sintezei recomandărilor parvenite (art. 12 alin. 5 din legea nr. 239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional)

Astfel, doar în cazul unei singure decizii din cele 6 Consiliul Raional Soroca a publicat pe pagina web oficială a sa sinteza recomandărilor parvenite în legătură cu proiectele de decizii supuse consultărilor publice în vederea adoptării.

Adițional la cele menționate, s-a constatat o tendință de generalizare a formulării și redactării anunțurilor privind inițierea proiectului de decizie și consultarea publică a acestuia. În acest sens, anunțul privind inițierea proiectului de decizie și cel de consultare publică a proiectului sunt comasate într-un singur anunț, ceea ce nu este tocmai corect din punct de vedere a etapelor procesului de adoptare a deciziei sub aspectul transparenței decizionale, deoarece etapa inițierii și cea de consultare sunt etape distincte care se succed și care au reguli distincte de desfășurare.

În urma analizei deciziilor menționate se conturează câteva omisiuni majore care au o influență semnificativă asupra transparenței în procesul decizional, și anume:

- a) Nerespectarea constantă a termenului de 15 zile prevăzut de art.10 alin. 2² din Legea nr. 239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional, pentru publicarea anunțului privind organizarea consultărilor publice.

- b) Neconformitatea anunțului privind inițierea proiectului de decizie sub aspectul prevăzut de art. 9 alin. 2) din legea nr. 239 din 15.11.2008 cu privire la transparența în procesul decizional, și anume lipsa termenului limită în care părțile interesate pot prezenta sau expedia recomandări.
- c) Conținutul Notei informative care în majoritatea cazurilor nu corespunde în totalitate cerințelor legislative, fără a conține o motivare riguroasă a necesității adoptării deciziei.
- d) Lipsa în dosarul de însoțire a materialelor justificative care ar motiva și ar veni în susținerea adoptării deciziei.
- e) Nepublicarea pe pagina web a Consiliului Raional Soroca a sintezei recomandărilor parvenite.

Tabelul privind respectarea prevederilor actelor normative vizînd transparența în procesul decizional în privința tuturor celor 6 decizii analizate se regăsește în anexa 1 la prezentul raport

În contextul celor enunțate se observă o neuniformitate în aplicarea actelor normative în domeniul asigurării transparenței în procesul decizional, fapt ce ar putea influența în mod negativ percepția cetățenilor vis a vis de transparența în activitatea Consiliului Raional Soroca, afectînd încrederea acestora față de Autoritatea Publică Locală. De asemenea fenomenul neuniformității aplicării poate determina ineficiența și afecta eficacitatea deciziilor adoptate, în special a celor legate de alocare sumelor de bani pentru realizarea și implementarea proiectelor investiționale, inclusiv prin creșterea neplanificată a bugetelor alocate implementării proiectelor.

În legătură cu costul netransparenței decizionale

În programul de reparație și întreținere a drumurilor publice locale pentru anul 2024 adoptat prin decizia Consiliului Raional Soroca nr. 1/24 din 15 februarie 2024, nu a fost inclus drumul L103 Volovița – Vasilcău, deși sinteza propunerilor din dosarul de însoțire prevede alocarea sumei de 216638 lei pentru efectuarea expertizei tehnice a lucrărilor executate la drumul L103 Volovița – Vasilcău.

Cu toate că, ulterior Expertiza tehnică a lucrărilor executate nr. 642/2024-ET din 20.05.2024 a fost efectuată, din materialele prezente în dosarele de însoțire a deciziilor analizate nu a putut fi stabilit ce sumă a fost cheltuită efectiv pentru efectuarea expertizei. Prin urmare vom considera drept cheltuieli de efectuare a expertizei suma de 216638 lei prevăzute de sinteza propunerilor din dosarul de însoțire a Deciziei nr. 1/24 din 15 februarie 2024.

Conform informației prezentate de Serviciul financiar al Aparatului Președintelui Raionului Soroca care se regăsește în materialele dosarului de însoțire a deciziei nr. 2/63 din 15.05.2024, în anul 2023 antreprenorului SRL Agent Construct a fost transferată suma de 16376931.10 Lei, dintre care 6459790.29 cu titlu de pre-finanțare. Astfel, din informația respectivă rezultă ca antreprenorul a executat lucrări de reparație în sumă de doar 12640228.47 lei, pe contul acestuia rămînd suma de 3736702.63 lei din pre-finanțare, mijloace care încă nu au fost folosite pentru executarea lucrărilor de reparație a drumului.

Pe de altă parte, din Raportul Financiar pentru anul 2023 prezentat de managerul financiar al proiectului “Drumuri bune și accesibile în comuna Comarna, județul Iași, România și comuna Vasilcău, raionul Soroca, Republica Moldova”, care se regăsește în dosarul de însoțire al aceleiași decizii 2/63 din 15.05.2024 rezultă că pentru lucrări de infrastructură a fost cheltuită suma de

16496931.1 lei, ceea ce e cu 120000 lei mai mult decât suma indicată în informația prezentată de Serviciul financiar al Aparatului Președintelui Raionului Soroca.

În materialele dosarului de însoțire a proiectului de decizie nu regăsim vreun document sau vreo mențiune care ar justifica diferența identificată..

Ulterior, Prin decizia 4/20 din 04 iulie 2024 de modificare a Deciziei 1/24 din 15 februarie 2024 în Programul de reparație și întreținere a drumurilor publice locale din raionul Soroca pe anul 2024 a fost introdus drumul L103 Volovița – Vasilcău, fiind alocată în acest sens suma de 3136,14 mii lei pentru un kilometru de drum.

Din cauza nevalorificării sumei de 761834,68 Euro ca urmare neîndeplinirii activităților propuse legate de reparația capitală a drumului public l03 Volovița – Vasilcău, Consiliul Raional Soroca a fost nevoit să restituie suma menționată către Autoritatea de Management din București.

În vederea acoperirii diferenței de curs valutar legată de restituirea mijloacelor bănești a fost alocată suma de 65000 lei.

Astfel, în urma restituirii sumei de 761834,68 Euro către Autoritatea de Management, Consiliul Raional Soroca va fi nevoit să identifice și să aloce resurse financiare din propriul buget pentru a asigura continuarea lucrărilor de reparația a drumului public l03 Volovița – Vasilcău.

În acest sens, conform planului de acțiuni adoptat pentru anul 2025 prin Decizia 6/12 din 05 decembrie 2024 pentru reparația capitală a unor porțiuni de drum public local L103 Volovița – Vasilcău a fost prevăzută suma de 29382.04 mii lei.

Totodată este de menționat că suma pentru care a fost contractată repararea capitală a drumului public local L103 Volovița – Vasilcău este în cuantum de 32.298.951,46 lei din care deja au fost achitată antreprenorului suma de 16376931.10 Lei, rămânând a mai fi achitata suma de 15922020.36 lei.

Astfel, suma preconizată pentru anul 2025 în vederea reparației capitale a unor porțiuni de drum public local L103 Volovița – Vasilcău, depășește cu 13460020 lei costul contractat al reparației drumului.

Alte probleme identificate

Adițional au fost constatate unele carențe ale procesului de monitorizare ulterioară a licitației și selectare a antreprenorului în vederea executării lucrărilor de reparație a drumului public L103 Volovița – Vasilcău.

Astfel, sub aspectul transparenței monitorizării ulterioare a licitației, a fost constatată:

- a) nepublicarea pe pagina web a Consiliului Raional Soroca a raportului privind rezultatul desfășurării procedurii de achiziție publică privind selectarea antreprenorului în vederea executării lucrărilor de reparație a drumului public L103 Volovița – Vasilcău;
- b) nepublicarea pe pagina web a Consiliului Raional Soroca a rapoartelor de monitorizare a executării contractului de achiziție publică încheiat cu antreprenorul selectat “Agent Construct” S.R.L

Sub aspectul carențelor identificate în procesul de selectare a antreprenorului a fost constata faptul că antreprenorul selectat nu a întrunit cel puțin unul din criteriile de selecție.

Astfel, conform anunțului repetat de participare la licitație au fost stabilite următoarele criterii de selecție și atribuire:

CRITERII DE SELECȚIE ȘI ATRIBUIRE

16. Criterii de selecție

Conform criteriilor folosite în secțiunea 12.2 a Instrucțiunilor pentru Ofertanți:

Capacitatea economică și financiară a candidatului:

- Cifra de afaceri medie anuală a ofertantului în ultimii 3 ani trebuie să fie de cel puțin 40287069,56 MDL (sau echivalent a **2,040,916.00 EUR**, cursul InforEuro din luna mai 2022 afișat pe site-ul Comisiei Europene https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/procedures-guidelines-tenders/information-contractors-and-beneficiaries/exchange-rate-inforeuro_ro), reprezentând aproximativ dublul valorii estimate fără TVA a contractului de lucrări.

Capacitatea tehnică și profesională a candidatului:

- Trebuie să fi finalizat cel puțin 3 proiecte de aceeași sumă/complexitate ca și lucrările vizate de ofertă și implementate în ultimii: 5 ani, de la termenul-limită de depunere al ofertelor. Autoritatea Contractantă își rezervă dreptul de a solicita copii ale certificatelor de acceptare finală semnate de autoritățile de supraveghere/Autoritatea Contractantă cu privire la proiectele în cauză.

17. Criterii de atribuire

Oferta cea mai avantajoasă din punct de vedere economic este oferta conformă din punct de vedere tehnic care are cel mai bun raport calitate-preț.

Informația de mai sus a fost preluată de pe pagina web a Consiliului Raional Soroca (<http://soroca.org.md/jpg/DRUMURI/2022/2/2.pdf>)

În ceea ce privește antreprenorul “Agent Construct” SRL, selectat în urma desfășurării licitației, acesta a fost înființat și înregistrat în registrul persoanelor juridice și a antreprenorilor individuali la data de 10.11.2017, avînd IDNO/Cod fiscal 1017606008977.

Astfel conform informației deținute de Biroul Național de Statistică cifra de afaceri a antreprenorului “Agent Construct” SRL pentru ultimii trei ani anteriori datei organizării licitației este după cum urmează:

CIFRA DE AFACERI		
2019	2020	2021
14 006 508 lei	10 396 365 lei	28 729 346 lei

Prin cifra de afaceri se înțelege suma totală obținută din vânzările produselor și a serviciilor prestate pe o perioadă de timp determinate. Altfel spus, **cifra de afaceri este totalul veniturilor realizate de o firmă în urma activității desfășurate.**

Cifra de afaceri pe 2019

Deși raportul financiar relevant pentru anul 2019 nu este publicat pe pagina web a Biroului Național de Statistică, cifra de afaceri pentru anul 2019 se regăsește în raportul financiar pentru anul 2020 la rubrica perioada de gestiune precedentă și este în cuantum de **14 006 508 lei.**

Cifra de afaceri 2020

SITUAȚIE FINANCIARĂ

[Descarcă raportul](#)

pentru perioada 01/01/2020 - 31/12/2020

Statut document: Aprobată	Adresa: -
Tip document: rsf1	Cod CAEM: Lucrări de pardosire și placare a pereților
Anul bugetar: 2020	Cod CFP: Proprietate colectivă
Sursa: BNS	Cod CFOJ: -
Denumirea entității juridice: SRL "AGENT CONSTRUCT"	Numărul mediu al salariaților în perioada de gestiune: 15
Cod IDNO: 1017606008977	Persoana (Administrator) responsabilă de semnarea situațiilor financiare: -
Cod CUÎO: 41212205	Unitatea de măsură: lei
Cod poștal: -	
Cod CUATM: S.OLISCANI	

BILANȚUL

SITUAȚIA DE PROFIT ȘI PIERDERE

INDICATORI	COD RD.	PERIOADA DE GESTIUNE PRECEDENTĂ	PERIOADA DE GESTIUNE CURENTĂ
Venituri din vânzări, total	010	14 006 508	10 396 365
din care: venituri din vânzarea produselor și mărfurilor	011	9 158 073	3 099 986
venituri din prestarea serviciilor și executarea lucrărilor	012		
venituri din contracte de construcție	013	4 848 435	7 296 379

Sursa: <https://depozitar.statistica.md/search/financial-statement/aa4ffd7f-f2d9-4cd8-a450-1528f62bdc69>

Cifra de afaceri 2021

BILANȚUL

SITUAȚIA DE PROFIT ȘI PIERDERE

INDICATORI	COD RD.	PERIOADA DE GESTIUNE PRECEDENTĂ	PERIOADA DE GESTIUNE CURENTĂ
Venituri din vânzări, total	010	10 396 365	28 729 346
din care: venituri din vânzarea produselor și mărfurilor	011	3 099 986	6 107 804
venituri din prestarea serviciilor și executarea lucrărilor	012		
venituri din contracte de construcție	013	7 296 379	22 621 542

Sursa: <https://depozitar.statistica.md/search/financial-statement/aa4ffd7f-f2d9-4cd8-a450-1528f62bdc69>

În aceste circumstanțe cifra de afaceri medie anuală a antreprenorului “Agent Construct” SRL în ultimii trei ani anteriori licitației constituie doar suma de **17 710 739,6 lei**, ceea ce este mult sub quantumul stabilit drept criteriu de selecție reprezentînd suma de **40,287,069.56 lei**. Astfel se constată neîntreținerea criteriului de capacitate economică și financiară a antreprenorului selectat.

De asemenea, ridică semne de întrebare și îndeplinirea criteriului de capacitate tehnică și profesională, deoarece:

- a) cel puțin în ultimii trei ani anteriori licitației “Agent Construct” SRL nu a implementat proiecte de aceeași sumă/complexitate ca și lucrările vizate de ofertă. Această concluzie se impune prin simplul fapt că cea mai mare cifra de afaceri a antreprenorului este de **28 729 346 lei**, iar costul proiectului de reabilitare a drumului public L103 Volovița – Vasilcău conform contractului încheiat este de **32.298.951,46 lei**.
- b) Din lista genurilor de activitate a antreprenorului “Agent Construct” SRL lipsește activitatea de Lucrări de construcție a drumurilor și autostrăzilor (cod CAEM 4211)

În rezultatul analizei a fost constatată o trasabilitate moderată a cheltuielilor suportate de Consiliul Raional Soroca în legătură cu implementarea proiectului “Drumuri bune și accesibile în comuna Comarna județul Iași, România și comuna Vasilcău, raionul Soroca, Republica Moldova”.

Drept cauza a unei astfel de trasabilități a cheltuielilor suportate a fost identificată nerespectarea procedurii de asigurare a transparenței în luarea deciziilor sub aspectul insuficienței sau lipsei materialelor justificative în dosarele de însoțire a proiectelor de decizii supuse analizei. (art. 40 din Legea nr. 100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative și art. 12 alin. 4 din legea nr. 239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional).

Din aceste considerente costurile netransparenței decizionale identificate poartă un caracter orientativ, și nu oferă o informație exactă despre quantumul și caracterul costurilor respective.

Totuși, analiza efectuată a permis stabilirea următoarelor costuri:

- **216638 lei** – alocați pentru efectuarea Expertizei tehnice a lucrărilor efectuate
- **3136140 lei** – alocați pentru reparația 1 km de drum
- **761834,68 Euro (aproximativ 14642462.55 lei)** – mijloace restituite în urma nevalorificării acestora
- **65000 lei** - diferența de curs valutar în urma convertirii mijloacelor bănești în vederea restituirii acestora
- **13460020 lei** – prevăzuți peste quantumul sumei de 32298951 lei contractată pentru reparația drumului public L103 Volovița Vasilcău

Astfel costul total al netransparenței decizionale identificat în urma analizei deciziilor Consiliului Raional Soroca vizate de prezentul constituie aproximativ suma de 31520260.55 lei.

În acest context, și ținînd cont de circumstanțele speței, problemele de ordin financiar cu care s-a confruntat și se confruntă Consiliul Raional Soroca în legătură cu implementarea proiectului “Drumuri bune și accesibile în comuna Comarna județul Iași, România și comuna Vasilcău, raionul Soroca, Republica Moldova”, țin de

- a) Nerespectarea prevederilor legislative în domeniul transparenței în procesul de luare a deciziilor,
- b) Carențe în procesul de monitorizare ulterioară a implementării contractelor de achiziții publice,
- c) managementul defectuos al implementării proiectului de către echipa de implementare a Consiliului Raional Soroca și de lipsa de supraveghere potrivită din partea autorităților locale în persoana Președintelui de raion,
- d) Semne de favoritism și/sau corupție în procesul de selectare a antreprenorului pentru executarea lucrărilor de reabilitare a drumului public L103 Volovița Vasilcău

CAPITOLUL III

Secțiunea 1 – Considerații generale referitor la decizia de adoptare a Regulamentului privind constituirea și funcționarea Consiliului Raional Soroca

Prin Decizia Consiliului Raional Soroca nr. 2/54 din 15 mai 2024 cu privire la Regulamentul privind constituirea și funcționarea Consiliului Raional Soroca, a fost aprobat regulamentul privind constituirea și funcționarea Consiliului Raional Soroca și a fost abrogată Decizia Consiliului Raional Soroca nr. 2/2 din 10 iulie 2003 cu modificările ulterioare.

Anunțul privind inițierea proiectului de decizie a fost publicat pe pagina web a Consiliului Raional Soroca la data de 01 aprilie 2024. Deși anunțul de inițiere a proiectului de decizie a fost publicat, acesta nu întrunește în totalitate cerințele legale prevăzute de art. 9 alin. 2) din legea nr. 239 din 15.11.2008 cu privire la transparența în procesul decizional. Astfel din anunțul de inițiere a proiectului de decizie lipsește termenul limită în care părțile interesate pot prezenta sau expedia recomandări.

Un anunț distinct privind organizarea consultărilor publice pe marginea proiectului de decizie nu se regăsește pe pagina web a Consiliului Raional Soroca. Totuși, o mențiune privind desfășurarea consultărilor publice a proiectelor de decizie apare ca o parte componentă a anunțului privind convocarea în ședință a Consiliului raional publicat în data de 24 aprilie 2024. În aceste circumstanțe, chiar dacă admitem că anunțul privind consultările publice a proiectelor de decizie a fost publicat în termen, modalitatea în care acesta a fost publicat poate îngreuna percepția acestuia de către cetățean, și diminua din transparența procesului decizional.

Nota informativă deși este prezentă în materialele dosarului de însoțire a proiectului de decizie, acesta prezintă carențe de formă și conținut.

Din punct de vedere al formei lipsesc compartimentele privind Obiectivele urmărite și soluțiile propuse precum și Analiza impactului de reglementare.

Din punct de vedere al conținutului lipsesc următoarele componente:

- a) Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative,
- b) Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi,
- c) Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea au fost luate în considerare sau respinse.

d) Analiza impactului de reglementare asupra sectorului public.

La fel ca și nota informativă, dosarul de însoțire a proiectului de decizie deși este publicat pe pagina web a Consiliului Raional Soroca acesta nu conține vreun document justificativ cu excepția proiectului regulamentului care urmează a fi adoptat și a deciziilor anterioare de modificare a deciziei prin care a fost inițial adoptat regulamentul în cauză. De asemenea lipsesc și avizele comisiilor de specialitate.

De asemenea lipsește și sinteza recomandărilor, deși acestea au parvenit din partea Consiliului pentru Participare din Raionul Soroca.

Secțiunea 2 - Constatări

În urma analizei deciziei menționate anterior a Consiliul Raional Soroca de adoptare a Regulamentului privind constituirea și funcționarea Consiliului Raional Soroca, au fost constatate următoarele:

În legătură cu transparența decizională

- a) Prevederile privind inițierea elaborării deciziei (art.9 din Legea nr. 239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional) au fost respectate doar parțial, din anunțul de inițiere a proiectului de decizie lipsind termenul limită în care părțile interesate pot prezenta sau expedia recomandări.
- b) Prevederile privind accesul la proiectul de decizie și la materialele aferente acestuia (art.10 din Legea nr. 239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional) au fost respectate parțial.

Astfel, proiectul de decizie este accesibil pe pagina oficială web a Consiliului Raional Soroca, iar materialele aferente disponibile sunt incomplete.
- c) Prevederile privind consultarea publică a proiectelor de decizii (art.10 din Legea nr. 239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional) prin plasarea anunțului pe pagina oficială web a Consiliului Raional Soroca, au fost respectate.
- d) Prevederile privind termenul de publicare a anunțului de organizare a consultărilor publice (art.10 alin. 2² din Legea nr. 239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional) nu au fost respectate.
- e) Prevederile privind conformitatea notei informative. (art. 30 din Legea nr. 100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative) au fost respectate doar parțial.
- f) Prevederile privind conținutul dosarului de însoțire a proiectului de decizie (art. 40 din Legea nr. 100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative și art. 12 alin. 4 din legea nr. 239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional), au fost respectate parțial.
- g) Prevederilor privind plasarea pe pagina web a sintezei recomandărilor parvenite (art. 12 alin. 5 din legea nr. 239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional) nu au fost respectate.

În legătură cu costul netransparenței decizionale

Informația pe care o oferă decizia analizată este insuficientă pentru a face constatări privind costul netransparenței decizionale a acesteia.

CAPITOLUL IV

Secțiunea 1 - Concluzii

Republica Moldova dispune de cadru legal necesar pentru asigurarea unui proces decizional transparent și participativ, însă acesta nu funcționează eficient la nivel local.

Cele mai dese abateri ale Consiliului Raional Soroca de la cerințele legale privind transparența în procesul decizional se referă la:

- a) Neconformitatea anunțului privind inițierea elaborării unei decizii (etapa ex-ante).
- b) Nerespectarea termenului de 15 zile lucrătoare în legătură cu publicarea pe pagina oficială web a anunțului privind consultarea publică a proiectului de decizie.
- c) Întocmirea neconformă a notelor informative în legătură cu adoptarea proiectelor de decizii. De cele mai multe ori nu corespund condițiilor de formă și conținut impuse de lege. Prezența acestora în dosarul de însoțire a proiectelor de decizie este doar formală fără a purta încărcătura informațională necesară.
- d) Omiterea publicării pe pagina oficială web a tuturor materialelor aferente proiectului de decizie din dosarul de însoțire. În majoritatea covârșitoare a cazurilor materialele aferente din dosarul de însoțire publicate sunt insuficiente pentru a justifica necesitatea adoptării deciziei iar calitatea acestora lasă de dorit, aceste avînd doar o valoare formală.
- e) Omiterea publicării pe pagina oficială web a sintezei recomandărilor și propunerilor parvenite din partea persoanelor interesate.

Totodată se observă o tendință de comasare a anunțului privind inițierea proiectului de decizie cu cel de consultare publică a proiectului, ceea ce nu este tocmai corect din punct de vedere al etapelor procesului de adoptare a deciziei sub aspectul transparenței decizionale, deoarece etapa inițierii și cea de consultare sunt etape distincte care se succed și care au reguli distincte de desfășurare. Acest fapt poate îngreuna percepția anunțului de către cetățean, și diminua din transparența procesului decizional.

Abaterile constatate conturează o problemă care continuă să aibă are un impact decisiv asupra transparenței decizionale, și anume aplicarea neuniformă a prevederilor actelor normative legate de transparența în procesul decizional.

Aplicarea neuniformă a prevederilor actelor normative legate de transparența în procesul decizional, creează premise favorabile pătrunderii și dezvoltării flagelului corupției în rîndul funcționarilor publici și de demnitate publică din cadrul Administrației Publice Locale, care poate îmbrăca diferite forme precum mita, clientelismul, conflictul de interese etc.

Drept urmare, deciziile sunt luate pornind de la interesele personale ale funcționarilor și ale rudelor sau prietenilor lor, astfel fiind ignorate interesele societății per ansamblu, fapt ce determină în mod

inevitabil utilizarea inefficientă sau greșită a banilor publici și/sau creșterea cheltuielilor de executare și implementare a deciziilor adoptate.

Pe cale de consecință, utilizarea inefficientă sau greșită a banilor publici și/sau creșterea cheltuielilor de executare și implementare a deciziilor adoptate prin prisma intereselor personale ale funcționarilor, reprezintă acel cost al netransparenței decizionale, care în final este suportat de cetățeanul de rând.

În speța legată de implementarea proiectului “Drumuri bune și accesibile în comuna Comarna județul Iași, România și comuna Vasilcău, raionul Soroca, Republica Moldova”, Republica Moldova”, carențele identificate în procesului de selectare a antreprenorului în cadrul licitațiilor publice organizate, în procesul de monitorizare ulterioară a implementării contractelor de achiziții publice, precum și managementul defectuos de implementare a proiectului, în cumul au determinat, pe de o parte utilizarea inefficientă a fondurilor alocate pentru reparația drumului public L103 Volovița - Vasilcău, iar pe de altă parte a dus la creșterea cheltuielilor de implementare a proiectului, ceea ce într-un final și reprezintă costul netransparenței în procesul decizional care se ridică la suma de **31520260.55 lei.**

În ceea ce privește celelalte decizii care au constituit obiectul prezentului raport, costul netransparenței decizionale nu a putut fi identificat din cauza informațiilor insuficiente conținute în deciziile analizate.

Secțiunea 2 – Recomandări

În vederea prevenirii și contracarării efectelor netransparenței decizionale Consiliul Raional Soroca trebuie să ia în considerație următoarele recomandări:

- a) Deoarece pe pagina web a Consiliului Raional Soroca nu se regăsește documentul cu privire la Reguli interne de informare, consultare și participare la procesul de elaborare și adoptare a deciziilor, se recomandă în mod repetat elaborarea și aprobarea propriile Reguli interne de informare, consultare și participare la procesul de elaborare și adoptare a deciziilor, în baza prevederilor legale cuprinse în Legea privind transparența în procesul decizional, Regulamentul cu privire la procedurile de asigurare a transparenței în procesul de elaborare și adoptare a deciziilor, Legii privind administrația publică locală. La elaborarea Regulilor interne urmează să participe și membrii societății civile. Aceste reguli trebuie să fie clare, explicite și să nu lase loc de interpretare. De asemenea, aceste reguli trebuie să prevadă și măsuri coercitive și punitive pentru situațiile de nerespectare a lor.
- b) Numirea persoanei responsabile de transparența decizională în cadrul Consiliului Raional Soroca, și instruirea acesteia în modul corespunzător astfel încât să aibă o înțelegere suficientă a proceselor de elaborare și adoptare a deciziilor care să-i permită o aplicare exactă și uniformă a prevederilor actelor normative din domeniul transparenței decizionale.
- c) Elaborarea și adoptarea propriei politici de prevenire a corupției, care să conțină capitole referitoare la toate manifestările fenomenului corupției, inclusiv la conflictul de interese, clientelism, mita, etc.

Anexa 1 la Raportul privind
evaluarea netransparenței decizionale
în cadrul Consiliului raional Soroca

Decizia CRS	Anunț inițiere elaborare decizie	Conformitate anunț inițiere elaborare decizie	Anunț organizare consultări publice	Respectarea termenului de 15 zile pentru anunțul de organizare a consultărilor publice	Prezența notei informative în dosarul de însoțire	Nota informativă conformă		Prezența documentelor justificative în dosarul de însoțire	Disponibilitatea dosarului de însoțire pe pagina web a CRS	Publicarea sintezei recomandărilor pe pagina web a CRS	Publicarea deciziei pe pagina web a CRS
						formă	conținut				
1/24 din 15.02.2024	da	parțial	da	nu	da	da	parțial	parțial	da	da	da
2/54 din 15.05.2024	da	parțial	da	da	da	da	parțial	parțial	da	nu	da
2/63 din 15.05.2024	da	parțial	da	da	da	da	parțial	parțial	da	nu	da
4/20 din 4.07.2024	da	parțial	nu	nu	nu	nu	nu	nu	da	nu	da
6/12 din 05.12.2024	da	parțial	da	nu	da	da	parțial	parțial	da	nu	da
6/13 din 05.12.2024	da	parțial	da	nu	da	parțial	parțial	parțial	da	nu	da